

לפני שלושה שבועות עברתי עוד ערב שבו לא הצלחתי להרדים את הבנות. רוני הקטנה ערה בוכייה על הידיים שלי וזהר מתרוצצת בבית ולא מצליחה לישון. כבר 22 בלילה, מאוחר. אני מציעה לה לשכב על הספה, זה לא עובד. על מזרן הפעילות, גם לא עובד. מנסה רחמנא ליצלן במיטה, ממש לא עובד. יאללה טאבלט! אפילו את זה היא לא רוצה. אין לה מנוחה והיא לא עוצרת. ואז אמא רואה שאני מיואשת, מבליחה לרגע ומציעה לזהר: בואי לשכב לידי על הספה. זהר סוף סוף מסכימה למשהו. היא מטפסת ומתיישבת לצד סבתא שלה. בהתחלה זה מוזר לה. היא מסתכלת על אמא, בוהה בה. ככה היא נשארת דקות ארוכות. אני רוצה להציע לזהר לבוא איתי למיטה אם היא עייפה, אבל אני עוצרת. זה הרגע היחיד בתקופה האחרונה שאמא היתה סבתא, עם משמעות, עם חלק, עם מקום לתת מעצמה לנכדה שלה. ומבחינתי שזהר תישאר ערה גם עוד שעות, רק שאמא תרגיש לרגע אחד שהיא עוד שווה משהו. זהר נרדמה כמובן תוך כמה דקות ואני רוצה להגיד לך אמא שאת היית הכי שווה בעולם עד הרגע האחרון. אני עוד שניה בת 40 עם שתי בנות ואני עדיין כל כך צריכה את אמא שלי, גם אם היא רק שוכבת על הספה ובקושי מדברת.

גם עם המחלה ובעיקר לפני; לא היתה ולא תהיה אגדה כמו הילה שביט. נפש חופשית, יחפה, חיוך מרוח על הפנים ורוח בשיער. שני חרובים שנשרו על הארץ ונאספו על ירך. טיול אחר הצהריים על המצוק, בולונז ברוטב פטריות, שיחת נפש תחת מספרים גוזזות וצליל נקישת הטבעות בין אצבעותיך. הללויה, רקמות של פרחים ושירה בציבור עם שרהלה שרון בעמק הירדן. בלי כוסברה ובלי בצל בבקשה. שגם הסכין שחותכת את הלימון שנכנס לקולה זירו, לא תהיה אותה סכין שחתכה בצל לפני כן לסלט. כי היא מרגישה. סרטים שרואים מאה אלף פעם, עוגת שושנים, סידורי פרחים, עוף בקוקי, מספרה, תל אביב האובה במיוחד, ערבי זיכרון בגינוסר שלא נותר עליהם לעולם, מאה אלף זיכרונות נפלאים נשארו לנו וכל כך הרבה צחוק. כמה צחקנו אמא, התפוצצנו מצחוק. לימדת אותי שאין דבר בעולם שלא שווה בדיחה טובה וידענו לצחוק ביחד עליך ועלי. איזה כיף היה איתך.

אמא לא השאירה הרבה בירושה. אין לנו רכבי יוקרה או מיליונים בבנק. ירשנו מאמא בעיקר קול ודיבור ייחודיים, צלוליטיס בתחת וחזה בינוני (בינוני פלוס). אבל היום אני יודעת שהירושה הכי גדולה שקיבלנו מאמא היא אחד את השניה. זה היה כל כך חשוב לה, שנהיה מחוברים וחברים. אז הצליח לך אמא, נשארו לבדנו בקן אבל אנחנו ביחד.

אמא הנוכחות שלך בחיי היתה כל כך משמעותית. לא יהיה רגע שלא תחסרי לי ולא יהיה רגע שלא תהיי איתי. אני מרגישה שיש בי כל כך הרבה ממך, אני רק פותחת את הפה ואת יוצאת משם. בקול, במילים ובערכים.

יקח לנו זמן להבין את הבור הזה שנפער לנו מול העיניים ובנשמה. ולמזלנו אנחנו עטופים כל כך. אבא פה איתנו, לא נעזוב אותו לשנייה. הטיפול המסור שלו בך, המדהים הזה, היה מעיין מפכה של השראה, אנושיות וחברות נדירה. בכל יום גיליתי עליכם עוד קצת וזה היה מחזה מרהיב של זוגיות. יש לנו פה משפחה מופלאה וחברים מדהימים שמחבקים אותנו ורואים כל פיסה בלב שלנו. בהזדמנות זו, אנחנו רוצים להודות לכל מי שביקר את אמא, לכל מי שבא ודיבר ושאל וניסה להנעים את זמנה, גם אם לפעמים היא נרדמה תוך כדי שיחה. לכל מי שהתעניין על המדרכות בשלומה וכאב את כאבה. תודה מיוחדת להדס ולצוות המרפאה ולשירלי שטיפלה בה במסירות אין קץ. אמא הרגישה אהובה עד הרגע האחרון.

זהו אמא, את משוחררת. תעלי במדרגות חדר האוכל של גן עדן ותתישבי ליד חוהלה שמחכה לך בשולחן הרכלניות. תפגשי שם את ראובן שקם לקראתך כולו מחייך, כי הוא כבר ממש צריך להסתפר. תפגשי את גאולה שמנקה עם סמרטוט עלים של איזה עציץ, את פרנק שמכוון את הגיטרה וגם את אסתי שבדיוק מפנה את השולחנות ואת הכסאות, עוד מעט תתחיל פה הרקדה. אדמה ושמיים. כל כך הרבה אנשים שהתגעגעו אליהם מחכים לך שם. אבל הנחמה הגדולה מבחינתי היא שאת סוף סוף פוגשת את יואב, לא היה יום שלא התגעגעתי אליו, והנה בחרת להגיע להיות איתו ממש רגע לפני יום השנה למותו.

אני לא יכולה ולא רוצה לסכם אותך אמא, את לא נגמרת מבחינתי, את ממשיכה איתנו פה במסע רק בצורה קצת אחרת. אנחנו נמשיך לגדל את ילדינו ולגדול לאורך, לידות ופרידות, זה גלגל החיים, פשוט לפעמים הוא גם דורס. הלוואי ואהיה עבור בנותיי עשירית ממה שאת בשבילי.
אני אוהבת אותך בכל יום, בכל דקה.

קרין